

EDUKACINĖ PROGRAMA

„Elektroninės bibliotekos paslaugos paaugliams“

1. Programos anotacija (aktualumas, reikalingumas)

Informacinės technologijos šiuolaikiniame pasaulyje užima itin svarbią vietą, o sparčiai joms tobulėjant, atsiranda vis įvairesnių sričių, kuriose jos tampa būtinos: jos reikalingos mokymosi procese, užima nemažą laisvalaikio dalį, vis daugiau naudojamos kasdieniniame gyvenime. Biblioteka kaip moderni, prisitaikanti prie šiuolaikinių įvairių visuomenės poreikių institucija, privalo teikti elektronines paslaugas, atsižvelgdama į bibliotekos paslaugų vartotojų amžių, išsilavinimo pakopą, kūrybinės saviraiškos reikmes ir tam panaudoti naujausias turimas informacines technologijas. Edukacinė programa, skirta 5–9 klasių mokiniams, leidžia įdomiai, patrauklia forma supažindinti paauglius su jiems skirtomis bibliotekos elektroninėmis paslaugomis, skatina lankytis bibliotekoje, ugdyti savo gabumus, moko ieškoti ir rasti reikiamą informaciją ir ją panaudoti savo reikmėms.

2. Programos tikslas

Pristatyti ir populiarinti bibliotekos elektronines paslaugas, skirtas 5–9 klasių moksleiviams, patrauklia forma, panaudojant paaugliams įdomius bei mokymuisi reikalingus informacinius išteklius ir modernias bibliotekoje esančias informacines technologijas. Mokyti naudotis elektroninėmis paslaugomis skaitymo, mokymosi, savęs pažinimo, įdomaus laisvalaikio praleidimo srityse.

3. Programos uždaviniai

1. Panaudojant bibliotekoje turimas modernias informacines technologijas, supažindinti 5–9 klasių mokinius su bibliotekoje teikiama elektroninėmis paslaugomis, kurios naudingos ir būtinos jų saviugdai, mokymuisi, kokybiškai, greitai informacijos paieškai ir patogiam bibliotekos paslaugų pasiekiamumui.
2. Patrauklia forma mokyti ir skatinti paauglius dažniau naudotis elektroninėmis bibliotekos paslaugomis pažintiniais, laisvalaikio praleidimo, meninės kūrybos, skaitymo tikslais.
3. Teikti praktinę pagalbą paaugliams naudojantis informacinėmis technologijomis bibliotekoje.
4. Pristatyti biblioteką kaip šiuolaikišką erdvę paauglių laisvalaikio, mokymosi, meninės saviraiškos, savęs tobulinimo vieta, kelti bibliotekos populiarumą paauglių tarpe, kaip vietą, kurioje verta lankytis, naudotis elektroninėmis paslaugomis, skaityti knygas.

4. Programos turinys (įgyvendinimo etapai arba temos, trukmė ir užsiėmimų pobūdis (teorija / praktika / kūrybinės užduotys).

Pirma diena.

1 etapas. Sveiki atvykę į bibliotekos mokymų klasę: trumpa pažintis su mokymų klasės atsiradimo prielaidomis, paskirtimi, įranga. Trumpas būsimoje edukacinės programos pristatymas.

Trukmė: 5 min.

2 etapas. Bibliotekoje teikiamos elektroninės paslaugos.

2.1. Vieša interneto prieiga bibliotekoje, biuro paslaugos (teksto tvarkymas, spausdinimas, kopijavimas, skenavimas, įrašymas į laikmeną, įrišimas, laminavimas).

Trukmė – 10 min.

2.2. Elektroniniai katalogai ir duomenų bazės:

Pasvalio Mariaus Katiliškio VB elektroninis katalogas <http://www.psvb.lt:8880/>

- Prisijungimas su vieningu LIBIS pažymėjimu
- Mano sritis (nustatymų koregavimas, užsakymų, užklausų apžvalga, asmeninio katalogo sudarymas)
- Paprasta ir išplėstinė knygų paieška
- Straipsnių paieška
- Spaudinių užsakymas, rezervavimas, pratęsimas
- Pagalba

Lietuvos viešųjų bibliotekų suvestinis katalogas www.libis.lt

Nacionalinės bibliografijos duomenų bankas WWW-OPAC <http://www.libis.lt:8082/>

Trumpa pažintis su prenumeruojamomis užsienio duomenų bazėmis – EBSCO Publishing, Oxford University Press leidyklos bazių paketais.

Trukmė – 30 min.

Pertraukėlė – 10 min. (akių mankšta, poilsis)

3 etapas. Praktinės užduotys:

- Prisijungti prie elektroninio katalogo
- Surasti, užsakyti, rezervuoti knygą
- Surasti straipsnius apie asmenį, vietovę, įvykį (darbas grupėse, pasidalinimas gauta informacija su draugais).

Trukmė – 35 min.

Antra diena.

1 etapas. Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos svetainė www.psvb.lt

- Pagrindinis puslapis, svarbiausia informacija skaitytojams, struktūra
- Renginiai, parodos, kita veikla, archyvas
- Puslapis vaikams
- Naujos knygos
- Paslauga „Klausk bibliotekininko“ – <https://www.ibiblioteka.lt>

Trukmė – 15 min.

2 etapas. Pasvalio krašto paveldo ebiblioteka www.pasvalia.lt

- Turinys, struktūra, paieškos galimybės
- Interaktyvus žaidimas ir įdomybių testas apie Pasvalio kraštą

Projekto „LIBR-A: į pagalbą Pasvalio ūkininkams“ rezultatas – svetainė www.pasvaliodirva.lt

- Turinys, struktūra, paieškos galimybės, įdomybės

Pasvalio krašto istorijos ir kultūros žurnalas „Šiaurietiški atsivėrimai“

<http://siaurietiskiatsiverimai.psvb.lt>

Biblioteka facebook'e (www.facebook.com/psvb.lt)

Trukmė – 25 min.

Pertraukėlė – 5 min. (akių mankšta, poilsis)

3 etapas. Naudingos nuorodos:

- Tinklaraščiai apie skaitymą, knygas
<https://lt-lt.facebook.com/knygu.tinklarasciai>
<http://miestokaukas.lt>
<http://www.kvb.lt/nuorodos/listing.php?cat=173>
- Knygų leidyklų portalai, knygų klubai internete
www.knyguklubas.lt (leidykla „Alma litera“)
www.versus.lt (leidykla „Versus aureus“)
- Virtuali erdvė rašantiems ir kuriantiems
<http://www.pertrauka.lt>
<http://www.kurybingi.lt>
www.rasyk.lt
www.zaliazole.lt

Trukmė – 20 min.

4 etapas. Praktinės užduotys (priklausomai nuo turimo laiko, dalyviai pasirenka praktinę užduotį pagal savo poreikius ir galimybes iš kelių variantų):

- Informacijos paieška pagal duotą temą/klausimą/žodį visose aptartose svetainėse, gautos medžiagos perkėlimas į laikmeną.

- Protų varžytuvės tarp dalyvių grupių (žaidimas ir testas www.pasvalia.lt)

- Rask knygą/rašytoją/tekstą internete ir papasakok kitiems! (įdomios informacijos duota tema paieška, įsisavinimas, perdavimas draugams)

Trukmė – 15–20 min.

5 etapas. Refleksija

Trukmė – 5–10 min.

5. Renginio vieta, data ir laikas

Edukacinė programa vyksta Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos Informacijos ir mokymo skyriaus mokymų klasėje, taip pat gali vykti Vaikų literatūros skyriuje, Informacijos ir mokymo skyriaus skaitykloje, konferencijų salėje. Turint reikalingas technologines priemones, edukacinę programą galima vesti ir mokyklose. Pageidautina, kad programos dalyviai jau būtų anksčiau susipažinę su viešąja biblioteka trumpos ekskursijos metu (pagrindinės funkcijos, skyriai, teikiamos paslaugos, fondai). Datą ir laiką pasirenka programos dalyvių grupės vadovas (mokytojas ar kitas ugdymo specialistas), suderinęs su programos vykdytoju.

6. Programai vykdyti naudojama mokomoji medžiaga ir techninės priemonės:

6.1. Mokomoji medžiaga

Eil. Nr.	Temos/etapai	Mokomosios medžiagos pavadinimas	Mokomosios medžiagos apimtis
Pirma diena. 1.	Sveiki atvykę į bibliotekos mokymų klasę: trumpa pažintis su mokymų klasės atsiradimo prielaidomis, paskirtimi, įranga.	-	-
2.1.	Vieša interneto prieiga bibliotekoje, biuro paslaugos (teksto tvarkymas, spausdinimas, kopijavimas, skenavimas, įrašymas į laikmeną, įrišimas, laminavimas)	Lankstinukas apie mokamas ir nemokamas bibliotekos teikiamas paslaugas	1 lapas
2.2	Elektroniniai katalogai ir duomenų bazės	Interneto ištekliai: www.psvb.lt www.libis.lt lankstinukai apie duomenų bazes, elektroninį katalogą	2 interneto svetainės, 2 lapai
3.	Praktinės užduotys	Interneto ištekliai: www.psvb.lt www.libis.lt užduočių lapai	2 interneto svetainės, 4-5 lapeliai su užduotimis
Antra diena. 1.	Pasvalio M. Katiliškio VB svetainė, interaktyvios bibliotekos svetainė	Interneto ištekliai: www.psvb.lt https://www.ibiblioteka.lt	2 interneto svetainė

2.	Pasvalio krašto paveldo biblioteka „Pasvalia“, svetainė Ūkininkams „Pasvalio dirva“, žurnalas „Šiaurietiški atsivėrimai“, bibliotekos facebook'o profilis	Interneto ištekliai: www.pasvalia.lt www.pasvaliodirva.lt http://siaurietiskiatsiverimai.psvb.lt www.facebook.com/psvb.lt	2 interneto svetainės, nuorodos į kitus puslapius
3.	Naudingos nuorodos apie knygas, skaitymą, kūrybą	Interneto ištekliai (išvardinti programos turinyje)	9 interneto svetainių nuorodos
4.	Praktinės užduotys	Interneto ištekliai – svetainės, nuorodos, paminėtos ir aptartos edukacinės programos eigoje, lapai su klausimais, užduotimis	Interneto ištekliai, 4-5 lapai su užduotimis arba klausimais.

6.2. Techninės priemonės

Multimedija, staliniai, planšetiniai kompiuteriai (naudojant planšetes, reikalingas bevielio interneto ryšio (WiFi) palaikymas). Programos dalyviai gali atsinešti savo planšetes ar nešiojamuosius kompiuterius.

6.3. Reikalingos priemonės (nurodyti, kokias priemones dalyvis turi atsinešti)

Programos vykdytojas pasirūpina popieriumi, rašikliais, aplankais ir kitomis priemonėmis, kurios reikalingos užduotims atlikti ir pasižymėti, užsirašyti pastabas, dalyviams svarbią mokymų medžiagą, iškilusius klausimus ir t.t.. Taip pat šias priemones gali atsinešti ir patys dalyviai.

9. Programai rengti naudotos literatūros ir kitų informacinių šaltinių sąrašas

1. www.psvb.lt
2. www.facebook.com/psvb.lt
3. www.pasvalia.lt
4. <http://pasvaliodirva.lt>
5. <http://siaurietiskiatsiverimai.psvb.lt>
6. www.ibiblioteka.lt
7. www.knyguklubas.lt
8. www.libis.lt
9. <https://lt-lt.facebook.com/knygu.tinklarasciai>
10. <http://miestokaukas.lt>
11. <http://www.kvb.lt/nuorodos/listing.php?cat=173>
12. www.knyguklubas.lt
13. www.versus.lt
14. <http://www.pertrauka.lt>
15. <http://www.kurybingi.lt>
16. www.rasyk.lt
17. www.zaliazole.lt

10. Dalyviai: V–IX klasių mokiniai, pedagogai, kiti suaugusieji, susiję su vaikų mokymu ir ugdymu. Esant pageidavimui, programoje gali dalyvauti ir mokinių tėvai, kiti suaugusieji, atėję kartu su vaikais.

Programos dalyvių tikslinės grupės	(Pažymėti X)
Ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikai	
II–V klasių mokiniai	
V–VIII klasių mokiniai	X
IX–X klasių mokiniai	X
IX–XII klasių mokiniai	
Kiti (nurodyti) <i>pedagogai, tėvai, auklėtojai.</i>	X